

Príručka pre mužov
Som agresor?

Diagnostika životnej situácie.

Čo mi hrozí?

Aké sú riešenia?

Dokument vytvorený v rámci projektu Ženský domov Trenčín

Bezpečný ženský domov – LUNA Trenčín

„Domov musí byť bezpečné miesto pre všetkých“
„A home must be a safe place for everybody“

DOMOV
HOME
ZUHAUSE
HJEM
DOMUM
KAHALE

Diagnostika životnej situácie

Táto príručka určená pre mužov môže byť prínosom nielen pre ich orientáciu vo vlastnom, manželskom či partnerskom vzťahu, ale môže tiež aj prispieť k eliminácii páchania násilia na ženách získaním nových informácií o tejto vážnej, ale zároveň i citlivej téme.

Všetci ľudia sa rodia slobodní a rovní v dôstojnosti i právach.

Každý má právo na život, slobodu a osobnú bezpečnosť.

(Všeobecná deklarácia ľudských práv a slobôd OSN 1948, Čl.1, Čl.3)

Z hľadiska rešpektovania a dodržiavania týchto dvoch podstatných článkov Všeobecnej deklarácie ľudských práv a slobôd OSN (viď vyššie) či Ústavy SR, ktoré znejú nasledovne:

„Ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať. Nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.

Nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neludskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.“ (Ústava SR, Druhá hlava, Čl.12, Čl.16)

Môžeme konštatovať, že páchanie násilia na ženách je porušovaním základných ľudských práv a forma diskriminácie žien.

Je to významný sociálny fenomén, ktorý je aj v podmienkach našej spoločnosti potrebné vnímať ako závažný a čoraz viditeľnejší celospoločenský problém.

Dlhodobá tabuizácia tejto témy a taktiež aj jej absencia vo verejnej i politickej diskusii sú dôsledkom závažnosti tejto, veľmi citlivej a náročnej problematiky – páchania násilia na ženách, ako i stále pretrvávajúcej existencie stereotypných predstáv o úlohe ženy a muža v rodine.

Avšak vďaka náporu ženských mimovládnych organizácií vo svete aj u nás, sa v poslednom desaťročí stalo násilie na ženách viditeľný politický problém aj v Slovenskej republike.

Problematika násilia páchaného na ženách je vnímaná ako veľmi citlivá najmä z toho dôvodu, že

väčšina násilných činov páchaných na ženách sa pácha práve doma, za zatvorenými dverami, kde okrem detí nie sú prítomní už žiadni svedkovia. Ide najmä o domáce násilie, čím sa rozumie všetky skutky telesného, psychického, sexuálneho, ekonomického či sociálneho násillia, ktoré sa vyskytujú v rámci rodiny alebo spoločnej domácnosti, t.j., násilník, agresor má alebo mal s obeťou, blízky, intímny vzťah. Hovoríme však i o rodovo podmienenom násillí, t.j., násillie je nasmerované proti žene, pretože je žena. Ide o systematické opakované a stupňujúce sa násillné činy voči jej osobe. Vo všeobecnosti sa násillie stotožňuje najmä s fyzickým násillím, násillie je však každá forma ubližovania, vyhrážania, prejavu nadvlády, kontroly či zneužívania svojej moci, psychický alebo sexuálny nátlak a iné. Podľa portálu info.sk je v USA bitá a týraná žena každých deväť sekúnd. K objasneniu, porozumeniu či vyhodnoteniu odpovede na titulnú otázku tejto príručky uvádzame niekoľko základných informácií týkajúcich sa páchania násillia na ženách.

FORMY NÁSILLIA

môžu mať široké spektrum činov a intenzity.

Fyzické - predstavuje spôsobovanie fyzickej bolesti bitie (facky, údery pästou), sácanie, postrkovanie, kopanie, vykrúcanie rúk, ťahanie za vlasy, škrtenie, pálenie cigaretou a lebo iným spôsobom, ubližovanie rôznymi predmetmi, dusenie, vyhrážanie sa použitím zbrane, zabitie.

Psychické - urážajúce, ponižujúce a zosmiešňujúce správanie sa k žene sprevádzané hanlivými slovami s úmyslom straty jej vlastnej sebadôvery, sebaúcty a sebavedomia, zosmiešňovaním ju na verejnosti alebo v domácom prostredí v súvislosti s jej výzorom, charakterom alebo vzdelaním. Spôsobovanie psychického utrpenia, úzkosti a vyčerpania výbuchmi hnevu, žiarlivosťnými scénami, odopieraním spánku, vody a jedla, zdravotnej starostlivosti, ničenie osobných vecí, nútenie k nočným rozhovorom, kontrolovaním telefónu, príchodov, odchodov, miesta kde sa práve žena nachádza, posielaním k psychiatrovi, rôznymi formami vyhrážania týkajúcich sa jej osoby, ich detí alebo jej rodiny alebo samovraždou.

Je vždy súčasťou aj ostatných foriem násillia.

Sociálne - izolácia (t.j. odlúčiť, oddeliť) od spoločnosti ľudí, sociálnych kontaktov s rodinou, blízkymi alebo priateľmi, kde by mohla žena hľadať pomoc. Prejavuje sa napr. zamykaním v byte alebo v dome, zablokovanie, kontrola či odobratie telefónu alebo zákaz používania telefónu, prístupu k internetu, návštev rodiny, príbuzných či priateľov alebo odchodu do zamestnania, príp. organizovanie návštev tak, aby prebiehali iba v jeho prítomnosti alebo ich plánovanie tak, aby sa napokon reálne neuskutočnili.

Ekonomické – finančná nerovnováha partnerov, ktorej cieľom je získať ekonomickú prevahu finančných zdrojov nad ženou aby sa stala ekonomicky závislou od partnera. Prejavuje sa vydeľovaním určitého množstva (časti?) financií alebo dôsledná kontrola jej výdavkov, znemožnenie prístupu a disponovania s účtom, neprispievanie do domácnosti, zatajovanie príjmov alebo výdavkov, zaťažovanie ženy úvermi (s jej vedomím alebo bez jej vedomia), brániť žene zamestnať sa a mať vlastný príjem.

Sexuálne – násilné, nanútené sexuálne činy, akými sú napr. obchytávanie s úmyslom zosmiešňovania alebo prejavu moci, násilný sexuálny styk, nútenie ženy k rôznym sexuálnym praktikám, vedomé spôsobovanie bolesti pri sexuálnom styku, kontrola spodnej bielizne, nútenie ženy k sexu s inými mužmi pred ním alebo za peniaze, pod hrozbou násilia sledovanie sexuálneho styku s inou ženou či pornografie, sexuálne zneužívanie detí, úmyselne nakazenie ženy pohlavnými chorobami alebo vírusom HIV.

CHARAKTERISTIKA DOMÁCEHO NÁSILIA

- ♥ priebeh násilia medzi partnermi alebo manželmi v prostredí súkromia
- ♥ opakovanie sa a stupňujúci charakter
- ♥ rôzne formy a podoby
- ♥ snaha násilníka obeť sociálne izolovať
- ♥ snaha násilníka o ekonomickú závislosť partnerky(ženy) na ňom
- ♥ vytváranie psychického napätia zo strany násilníka
- ♥ zvyčajne dlhodobé utajovanie násilia
- ♥ negatívny zásah nielen do partnerského vzťahu, ale i vzťahu medzi rodičmi a deťmi
- ♥ veľmi často sú obeťami násilia aj deti alebo sa obeťami stanú
- ♥ vážne psychické a následne aj fyzické problémy ako následok zažívajúceho násilia
- ♥ násilie vo vzťahu neprebíha len jednou formou, ale kombináciou viacerých foriem násilia

MÝTY O NÁSILÍ

O páchaní násilia na ženách existujú rôzne mýty, t.j. ako uvádza synonymický slovník, tradíciou prenášané predstavy. Domáce násilie však nezávisí od veku, vzdelania, sociálneho postavenia, etnickej či náboženskej príslušnosti, od temperamentu alebo od mentálnej výbavy agresora (násilníka) ani obeť.

1.mýtus: **To nie je násilie, tí dvaja sa len „hádajú“.**

Hádka a násilie nie je to isté, je medzi nimi podstatný rozdiel. Pri hádke ide o konflikt dvoch osôb, v rovnocennom postavení. Avšak ak je jedna osoba disponuje fyzickou silou, aroganciou alebo

financiami, je predpoklad hroziaceho alebo už reálneho nebezpečenstva, že to už nie je hádka, ale je to už násilie, pretože silnejšia strana zneužíva svoju prevahu nad druhou osobou, v partnerských vzťahoch, svojou manželkou či partnerkou.

2. mýtus: **Násilie sa vyskytuje iba v „problémových rodinách“.**

Násilie, ako sme už uviedli vyššie, sa vyskytuje bez ohľadu sociálneho postavenia a môže postihnúť každú ženu v každej rodine. Dojem či domnienka, že sa to týka len „problémových“, sociálne neprispôsobivých rodín vzniká preto, že v „dobrých rodinách“ na „úrovni“ sa páchanie násilia na žene viac utajuje.

3. mýtus: **Násilie v rodine je súkromná záležitosť rodiny, susedia ani štát sa doň nemajú čo miešať.**

Násilie, a to v rôznych formách, je u nás trestný čin bez ohľadu na to, či sa pácha v rodine, alebo mimo nej. Každý občan v SR má oznamovaciu povinnosť, najmä ak sa stal svedkom alebo má vedomosť páchania trestného činu alebo porušovania práv dieťaťa. Podľa medzinárodného Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (1987) sa vo Všeobecnom odporúčaní č.12 pojednáva, že štáty, ktorých súčasťou je aj Slovenská republika, majú povinnosť poskytnúť ženám ochranu pred všetkými druhmi násilia v rodine, na pracovisku a tiež v akejkoľvek oblasti spoločenského života.

4. mýtus: **Ženy si len vymýšľajú, aby získali byt alebo iné výhody pri rozvođe.**

Skutočnosťou však je, že žena žijúca v násilnom vzťahu, zažíva vo svojej rodine realitu, ktorá sa deje skryto, potichu za zatvorenými dverami a na verejnosti sa ňou nechváli. Preto práve naopak, násilie zažíva veľmi dlhý čas a vysoko prevyšuje prípady, ktoré sú ohlásené a oficiálne evidované. Ženy, násilie vo väčšine skôr utajujú, ako by preháňali.

5. mýtus: **Ženy asi chcú byť týrané, inak by predsa od násilníka odišli.**

Odišť od násilníka je pre ženu v mnohých prípadoch veľmi zložitá, a preto ženy, ktoré zažívajú násilie, skúšajú všetko možné, aby situáciu zmenili. Až potom, keď zlyhajú všetky pokusy, hľadajú pomoc aj mimo rodiny.

6. mýtus: **Ak je žena zbitá, zrejme provokovala alebo si to zaslúžila.**

Za „provokáciu“ v prípadoch domáceho násilia sa pomerne často označuje, aj to, ak žena príde neskôr z práce či navštívi priateľku alebo i keď nesúhlasí s názorom muža na výchovu detí či politiku. Za páchanie násilia na žene je vždy zodpovedný ten, kto ho vykonal, bez ohľadu na správanie ženy.

„Už nielen počas vojen, na uliciach veľkomiest alebo vo filmoch. Tenká pavučina násilia opriadla aj každodennú sféru života ľudí a prenikla za múry domácností. Rodina tak prestáva byť útočiskom a baštou istoty, vzťah dvoch ľudí sa mení na peкло.“

(Obuchová Barbora, Skrytá agresivita)

Čo mi hrozí?

Násilie môže smerovať nielen k žene, ale voči ktorémukoľvek inému členovi rodiny, no najčastejšie ho páchajú muži na ženách a rodičia na deťoch, teda v drivej väčšine sa obeťami násilia v rodine, v intímnych vzťahoch, stávajú ženy a deti. Vplyv alkoholu, stres a nervozita, prepracovanosť alebo údajná provokácia ženy – toto sú argumenty, ktorými násilníci ospravedlňujú, či alebo skôr vysvetľujú svoje konanie. Násilie sa často dáva do súvislosti s temperamentom, hnevom či agresivitou, dokonca aj s drogovou závislosťou. Tieto faktory však nepredstavujú jeho pravý dôvod, ale sú len spúšťačom konkrétnych situácií. Skutočnou príčinou násilia býva, je, nerovnováha moci fyzickej, psychickej, sociálnej alebo ekonomickej medzi partnermi a jej zneužitie mužom. Muži využívajú násilie na demonštráciu alebo znovuzískanie kontroly nad ženami a deťmi, usilujú sa potvrdiť svoju nadradenosť a moc. Násilie samo od seba neprestane a ženy žijúce v násilnom vzťahu si nepripúšťajú alebo nevedomujú určité podobnosti, ktoré sa v procese násilného vzťahu opakujú. V dôsledku toho ženy v takomto vzťahu dlhodobo zostávajú a stále nechávajú násilnému partnerovi priestor, aby svoje násilnícke správanie zmenil a spáchaním násilia prestal. Násilie však neprestáva, naopak, má skôr tendenciu sa stupňovať a hrozí reálne nebezpečenstvo, že ženy aj muži žijú, a ak nebudú situáciu riešiť, tak aj uviaznu, v určitom cykle, v tzv. kruhu násilia. Má niekoľko fáz.

KRUH NÁSILIA

1.fáza | **NARASTANIE NAPÄTIA** – v domácnosti sa stupňuje napätie a atmosféra strachu v dôsledku začínajúcich verbálnych (slovných) či emocionálnych alebo fyzických menších či väčších incidentov násilníkom (agresorom), pričom ich intenzita a frekvencia narastá. Žena si uvedomuje, resp. cíti, že sa niečo deje, preto sa snaží akejkolvek nespokojnosti zo strany partnera predchádzať. Trvanie tejto fázy môže byť od niekoľko minút alebo niekoľko mesiacov.

2. fáza | **VÝBUCH** – ide o otvorený, reálny prejav samotného aktu násilia, prebiehajúci niektorou z foriem násilia alebo niekoľkými formami súčasne, rôznou intenzitou a časovým trvaním. Kým v prvej fáze žena „dohliada“, aby predchádzala incidentom, v tejto fáze nemá kontrolu nad situáciou.

3.fáza | **POPRETIE** – obranný mechanizmus nepripustenia si existujúceho aktu násilia, rozumovo a emocionálne vyhodnoteného ako zlej, nepríjemnej až úzkostnej či zahanbujúcej skutočnosti, ktorú sa muž i žena snažia vytesniť zo svojho myslenia a cistenia. Muž formou bagatelizovania situácie potlačení viny („veď sa nič hrozné nestalo“), žena ospravedľovaním mužovho správania (“nie jej až taký zlý, myslel to dobre“) a obviňovaním seba, (“mala som sa viac snažiť, musím lepšie hospodáriť, nemôžem provokovať“).

4. fáza | **„MEDOVÉ TÝŽDNE“** – nastáva po fáze výbuchu, t.j, samotnom akte násilia, kedy sa muž ospravedľuje, nosí jej darčeky, ubezpečuje ju, že sa to už nebude opakovať, zodpovednosť za svoje správanie odkazuje na niekoho, na niečo alebo na samotnú ženu (obeť násilia), ubezpečuje ju, ako je preňho jediná dôležitá. V tejto fáze sa ženy často vracajú k násilníkom ak od nich odišli, sťahujú návrhy na rozvod, prípadne opäť otehotnejú.

Ako uvádza na svojej web stránke o.z. Žena v tiesni: „Takýto cyklus môže zo začiatku trvať viac než rok. No s postupom času sa môže skrátiť tak, že sa opakuje každý týždeň/deň. Časom fáza medových týždňov úplne vypadne a zostane len cyklus napätia, výbuchu a popretia.“

Riešenie násilia páchaného na ženách právnou úpravou v podmienkach SR

1.ZÁKON O POLICAJNOM ZBORE

§27a Oprávnenie vykázať zo spoločného obydla

Policajť je oprávnený vykázať z bytu alebo domu alebo iného priestoru spoločne obývaného s ohrozenou osobou a aj z jeho bezprostredného okolia (ďalej len „spoločné obydlie“) osobu, u ktorej možno na základe zistených skutočností očakávať útok na život, zdravie, slobodu alebo zvlášť závažný útok na ľudskú dôstojnosť ohrozenej osoby, najmä vzhľadom na predchádzajúce takéto útoky; súčasťou vykázania zo spoločného obydla je aj zákaz vstupu vykázanej osobe do spoločného obydla počas 10 dní od vykázania. Policajť je oprávnený vykázať zo spoločného obydla takúto osobu aj počas jej neprítomnosti.

Počas vykázania zo spoločného obydla je vykázaná osoba povinná nepribližovať sa k ohrozenej osobe na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov.

2.TRESTNÝ ZÁKON

Trestné činy proti zdraviu

DOMOV
HOME
ZHAUSE
HJEM
DOMUM
KAHALE

UBLIŽENIE NA ZDRAVÍ § 155 | Kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

§ 156 | KTO INÉMU ÚMYSELNE UBLIŽI NA ZDRAVÍ, POTRESTÁ SA ODŇATÍM SLOBODY NA ŠEŠT MESIACOV AŽ DVA ROKY.

Trestné činy proti rodine a mládeži

§ 208 | TÝRANIE BLÍZKEJ A ZVERENEJ OSOBY

(1) Kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie

- a) bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť,
- b) bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania,
- c) nútením k žobrote alebo k opakovanému vykonávaniu činnosti vyžadujúcej jej neúmernú fyzickú záťaž alebo psychickú záťaž vzhľadom na jej vek alebo zdravotný stav alebo spôsobilej poškodiť jej zdravie,
- d) vystavovaním vplyvu látok spôsobilých poškodiť jej zdravie, alebo
- e) neodôvodneným obmedzovaním v prístupe k majetku, ktorý má právo užívať, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto spácha obdobný čin ako je čin uvedený v odseku 1, hoci bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) z osobitného motívu,
- c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb.

Trestné činy proti právam a slobodám

§ 360 NEBEZPEČNÉ VYHRÁŽANIE

Kto sa inému vyhráža smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 360A NEBEZPEČNÉ PRENASLEDOVANIE

Kto iného dlhodobo prenasleduje takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu o jeho život alebo zdravie, život alebo zdravie jemu blízkej osoby alebo podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jeho života, tým, že

- a) sa vyhráža ublížením na zdraví alebo inou ujmom jemu alebo jemu blízkej osobe
- b) vyhľadáva jeho osobnú blízkosť alebo ho sleduje,
- c) ho kontaktuje prostredníctvom tretej osoby alebo elektronickej komunikačnej služby, písomne alebo inak proti jeho vôli,
- d) zneužije jeho osobné údaje na účel získania osobného alebo iného kontaktu, alebo
- e) ho inak obmedzuje v jeho obvyklom spôsobe života, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Trestné činy proti zdraviu

Ublíženie na zdraví

§ 155 | KTO INÉMU ÚMYSELNE SPÔSOBÍ ŤAŽKÚ UJMU NA ZDRAVÍ, POTRESTÁ SA ODŇATÍM SLOBODY NA ŠTYRI ROKY AŽ DESAŤ ROKOV.

§ 156 | KTO INÉMU ÚMYSELNE UBLÍŽI NA ZDRAVÍ, POTRESTÁ SA ODŇATÍM SLOBODY NA ŠEŠŤ MESIACOV AŽ DVA ROKY.

Za páchanie násilia nie je zodpovedná žena.

Žena si nespôsobuje násilie sama a žiadna žena nechce žiť v násilnom vzťahu.

Násilie na ženách v intímnych vzťahoch v domácom prostredí sa vyskytuje oveľa častejšie ako na verejnosti. Násilie je trestný čin.

Aké sú riešenia?

Páchanie násilia na ženách je možné zastaviť. Priamo u jeho páchatel'ov.

V rámci projektu práce s páchatel'mi rodovo podmieneného násilia - Intervenčné centrum, od decembra 2015 do apríla 2017 prebiehala práca s prvou skupinou páchatel'ov násilia na ženách vo výkone trestu.

Projekt realizovalo občianske združenie Aliancia žien z grantu Nórskeho kráľovstva prostredníctvom Nórskeho finančného mechanizmu a spolufinancovaný Úradom vlády SR.

Hoci možnosť pracovať s odsúdenými za páchanie násilia na ženách je týmto projektom skončená, stále môže pokračovať práca s agresormi, ktorí nie sú odsúdení a v páchaní násilia v partnerských vzťahoch pokračujú. Je však dôležité, aby si násilnícky sa správajúci muž uvedomil svoje správanie a dokázal hlavne sám pre seba, ale tiež i pre svoju rodinu v ktorej žije, urobiť rozhodnutie, že chce s násilným správaním skončiť a vrátiť sa späť k svojej manželke, partnerke, k svojim deťom, k svojej rodine. Aby opäť bolo dobre.

Podľa zákona o sociálnych službách sa môže poskytovať sociálne poradenstvo aj fyzickej osobe, ktorá spôsobila nepriaznivú sociálnu situáciu, kde sociálny poradca posúdi závažnosť problému, poskytne základné informácie o možnostiach riešenia problému a podľa potreby odporúčanie alebo sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci osobe, ktorá spôsobila nepriaznivú sociálnu situáciu tým, že svojim správaním ohrozila inú fyzickú osobu, alebo sa iná fyzická osoba stala obeťou jej správania. Správaním iných osôb sa v zmysle tohto zákona, rozumie domáce násilie, rodovovo podmienené násilie alebo násilný trestný čin.

Eliminovať či odstrániť dejúce sa násilie v partnerskom vzťahu formou vyškolených trénerov v prostredí Intervenčného centra je jednou z možností riešenia tohto negatívneho fenoménu. Keďže je však v súčasnosti v podmienkach SR nedostupný, odporúčame voliť spôsob poradenstva pre páchatel'ov násilia, ako legitímnu možnosť pomoci, ako je už uvedené vyššie.

Ak však abscentuje uvedomenie si patologického správania agresora a následne jeho vlastné rozhodnutie takéto správanie zmeniť, riešením zostávajú už len represívne zákonné opatrenia, ktoré páchaniu a stupňovaniu ďalšieho násilia v partnerských vzťahoch v konkrétnych situáciách aspoň zabránia.

Keď stratíš to, čo si mal a máš to,
čo si chcel, pochopíš, že to,
čo si mal, si miloval viac, než to,
čo si chcel.

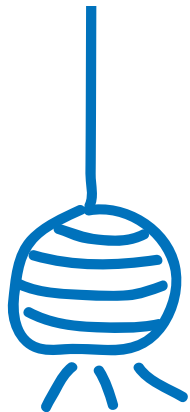
(Anonym)

DOMOV
HOME
ZUHAUSE
HJEM
DOMUM
KA HALE

Zdroje:

www.narodnaosveta.sk | www.ceit.sk | www.prohuman.sk | www.zdruzeniestorm.sk/projekty/eu/dokumenty/zbornik-nenasilne-o-nasili.pdf | www.zenavtiesni.sk | <http://www.esfem.sk>

KRÍZOVÁ LINKA

tel: 0908 466 100

e-mail: bzdluna@gmail.com

www.bezpecnyzenskydomtrecin.sk

Projekt je financovaný z grantu Nórskeho Kráľovstva prostredníctvom Nórskeho finančného mechanizmu Spolufinancované zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky Program SK 09 – Domáce a rodovo podmienené násilie

DOMOV
HOME
ZUHAUSE
HJEM
DOMUM
KA HALE

